

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 24. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Jautrīte Briede un Veronika Krūmiņa,
kolēģijas sēdē izskatījusi [...] pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 117/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Krimināllikuma 233. panta otro daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 90. pantam un 92. panta otrajam teikumam, un spēkā neesošu no pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskāruma rašanās brīža.

2. Apstrīdētā norma noteic: “Par šaujamieroča, šaujamieroča būtisko sastāvdaļu, šaujamieroča munīcijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises izgatavošanu, remontēšanu, iegādāšanos, glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu, pārsūtīšanu vai realizēšanu bez attiecīgas atļaujas soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar probācijas uzraudzību, vai ar sabiedrisko darbu, vai ar naudas sodu.”

3. Pieteikuma iesniedzējam, iesniedzot konstitucionālo sūdzību, jāievēro Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

Pieteikuma iesniedzējs ar Rīgas apgabaltiesas [datums] spriedumu krimināllietā Nr. [...] notiesāts par apstrīdētajā normā paredzētā nozieguma izdarīšanu. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma nav pietiekami skaidri formulēta un tādējādi tā aizskar viņam Latvijas Republikas Satversmes 90. pantā, kā arī 92. panta otrajā teikumā ietvertās pamattiesības, kā arī pārkāpj tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, kas ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1. pantā.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas pirmais teikums noteic: “Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās.”

Pieteikuma iesniedzējs pārsūdzējis Rīgas apgabaltiesas spriedumu kasācijas kārtībā, taču Senāts, izskatot kasācijas sūdzības, atstājis notiesājošo spriedumu negrozītu. Līdz ar to konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no [datums], kad stājās spēkā Senāta lēmums un Rīgas apgabaltiesas spriedums. Pieteikums iesniegts Satversmes tiesā 2026. gada 3. jūlijā. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš nav ievērots.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka pieteikuma iesniegšanas termiņa noteikšanai ir jāņem vērā viņa iepriekš iesniegtā pieteikuma iesniegšanas brīdis, nevis izskatāmā pieteikuma iesniegšanas brīdis. Proti, izskatāmais pieteikums neesot uzskatāms par jaunu konstitucionālo sūdzību, bet gan tikai novēršot Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2026. gada 11. jūnija lēmumā par atteikšanos ierosināt lietu norādītos trūkumus.

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka Satversmes tiesas likumā noteiktais termiņš ir konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs noteikums, kura neievērošana liedz pieeju Satversmes tiesai. Izbeidzoties Satversmes tiesas likumā noteiktajam termiņam, zūd personas tiesības iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesā. Paredzot šo termiņu, likumdevējs ir prezumējis, ka gadījumā, ja apstrīdētā norma personai rada būtisku pamattiesību aizskārumu, tā nekavējoties vēršīsies Satversmes tiesā. Jo ilgāk persona pacieš savu tiesību aizskārumu, jo mazāk tā ir ieinteresēta savu pamattiesību aizsargāšanā. Persona tiesības iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesā var īstenot jebkurā brīdī likumā noteiktajā sešu mēnešu laikā (*sk. Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 16.–16.1. punktu*).

Ar lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu jautājums par konkrēto pieteikumu tiek galīgi atrisināts un saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta astoto daļu šis lēmums nav pārsūdzams. Persona var iesniegt jaunu konstitucionālo sūdzību, kurā novērsti iepriekš konstatētie trūkumi, ievērojot visas Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības. Termins kā konstitucionālās sūdzības saturu veidojošs elements ir attiecināms uz katru iesniegto sūdzību, nevis tikai pirmreizēji iesniegto.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturrtās daļas pirmā teikuma prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (ieteikums Nr. 117/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa